

Felsefeyi Tanıma - I

1. Felsefi düşüncenin temeli "bir şey üzerine düşünmek"tir. Felsefi düşünme; bir şeyi derinlemesine düşünmek, onu anlamaya çalışmak ya da ne olduğunu ortaya koymaktır. Bu düşünme, çıkar amacı taşımaksızın bir şeyi bilmek istemeye dayalıdır.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi felsefi düşünce örneği olamaz?

- A) Evrenin nasıl var olduğu üzerine düşünmek
B) İnsanların aynı olaylar karşısında neden farklı davrandığı üzerine düşünmek
C) Yaşamın anlamı üzerine düşünmek
D) Nasıl zengin olunacağı üzerine düşünmek
E) Eleştirel düşünmenin ne olduğu üzerine düşünmek

2. Filozof her sorunun cevabını bilen bir bilge değildir. Filozof merak eden, sorular soran ve akla dayalı cevap arayan kişidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi felsefe ile ilgili yanlış bir yargıdır?

- A) Felsefe zihinsel bir arayış sürecidir.
B) Felsefe bir düşünme etkinliğidir.
C) Felsefe nesnel ve kesin cevaplara ulaşma isteğidir.
D) Felsefe merak ve hayretten doğmuştur.
E) Felsefe sorgulayıcı bir düşünmedir.

3. Filozof; merak eden, çıkar amacı gözetmeden bilmek isteyen ve bu yolda aklını kullanan kişidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi filozof için söylenecek doğru bir yargı değildir?

- A) Filozof evreni anlamak ve açıklamak ister.
B) Filozof akla dayalı açıklamalar yapar.
C) Filozof bilmek için bilmek isteyen kişidir.
D) Filozof yaşamı kolaylaştıracak bilgiler ortaya koyar.
E) Filozof mevcut bilgilerle yetinmeyip yeni cevaplar arar.

4. "Philosophos" terimini ilk defa MÖ 6. yüzyılda Pythagoras'ın kendisi için kullandığı kabul edilir. Ona "sophos" yani "bilge" diyenlere karşı Pythagoras kendisine "philosophos" yani "bilgiyi seven" demiştir.

Buna göre Pythagoras için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bilgelik sevgisinin mutlu bir yaşam için gerekli olduğunu savunmuştur.
B) Filozofların her sorunun cevabını bulabileceğine inanmıştır.
C) Doğru bilgiye ulaşmanın yolunun deneyim olduğunu söylemiştir.
D) Şüphe etmeyi, filozofun temel görevi saymıştır.
E) Bilgiye ulaşma çabası içinde olan bir düşünürdür.

5. Antik Yunanlar "polis" adı verilen ve çoğu liman kenti olan şehir devletleri kurmuşlar, çok tanrılı bir inanç sistemi ve demokratik yönetim anlayışı geliştirmişlerdir. Tarım, hayvancılık ve ticaretle uğraşan bu zengin toplumlar; bilim, sanat, felsefe, spor, siyaset gibi pek çok alanda bir yandan var olan bilgileri geliştirmiş bir yandan da yeni bilgiler ortaya koyarak entelektüel bir ilerleme sağlamışlardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ilk felsefi düşünce sistemlerinin Antik Yunan devletlerinde ortaya çıkışının sebeplerinden biri değildir?

- A) Refah seviyesinin yüksek oluşu
B) Demokratik yönetim anlayışı
C) Ticari ilişkilerin bir sonucu olan kültürel etkileşim
D) Dinî ve mitolojik açıklamaların fazlalığı
E) Belli bir bilgi birikimine sahip olunuşu

6. Sofistlere göre birbirine zıt iki görüş aynı anda savunulabilir.

Bu durum felsefi düşüncenin aşağıdaki özelliklerinden hangisine ters düşer?

- A) Tutarlı olma B) Evrensel olma
C) Rasyonel olma D) Refleksiyonel olma
E) Öznel olma

7. Felsefi düşünce, soyut ve teorik bir bilgi olarak ortaya konulur ancak ortaya konulan bu düşünceler aynı zamanda yaşamımızı da biçimlendirir.

Bu parçadan yola çıkılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Teorik düşünce ve pratik yaşam, birbirinden farklı alanlardır.
B) Yaşamımız çevresel koşullar tarafından biçimlendirilir.
C) Düşünceler yaşama yön verir.
D) Farklı düşünceler, benzer yaşam biçimleri ortaya çıkarır.
E) Sürekli düşünen insan nasıl davranacağını bilemez.

8. Her şeyi olduğu gibi kabul eden ya da bildiğini düşünen insan soru sormaz. Böyle bir tavır felsefeye uygun bir tavır değildir.

Bu parçada felsefede bulunması gereken aşağıdaki özelliklerin hangisinden söz edilmiştir?

- A) Tutarlı olma
B) Şüphe etme
C) Evrensel olma
D) Akla dayanma
E) Birikimli olarak ilerleme

9. Felsefenin aşağıda verilen kavramlardan hangisiyle ilişkili olduğu söylenemez?

- A) Sorgulama B) Görüş
C) Akıl D) Eleştiri
E) Kabullenme

10. "Felsefe, bireyin mutlu olmasını sağlayacak olanakların, araçların araştırılmasından başka bir şey değildir."

Epikuros

Epikuros'a göre felsefenin temel işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sorgulamayı öğretme
B) Pratik yaşama fayda sağlama
C) Teorik bilgi ortaya koyma
D) Bilimlere dayanak oluşturma
E) Hoşgörülü davranmayı öğretme

11. Aristoteles, hocası Platon'un görüşlerine karşı çıkmış ve onun idealar kuramındaki ikili evren anlayışını tek evrende birleştirerek kendi sistemini geliştirmiştir.

Bu parçada felsefi düşüncenin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Evreni açıklamayı isteme
B) Merak ve hayretten doğma
C) Eleştirel düşünmeyi gerektirme
D) Akla dayalı açıklamalar yapma
E) Refleksiyonel olma

Felsefeyi Tanıma - II

1. Her toplumda insanlar "Bu evren nasıl var oldu? Yaşamın anlamı nedir?" gibi sorular sormuş ve bu tarz sorulara cevap aramışlardır ancak verilen cevaplar birbirinden farklı olmuştur.

Bu parçada felsefi düşüncenin aşağıdaki yönlerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Felsefi düşünce, sistemli ve tutarlıdır.
- B) Felsefi düşünce, yığılımlı olarak ilerler.
- C) Felsefi düşünce, evrensel ancak felsefi cevaplar öznedir.
- D) Felsefi düşünce, eleştirel bakış açısı gerektirir.
- E) Felsefi düşünce, evreni anlama ve açıklama ihtiyacından doğmuştur.

2. Beğendiği bir düşünürün tüm görüşlerini olduğu gibi kabul eden birey, felsefi düşüncenin aşağıda verilen özelliklerinden hangisine ters düşen bir davranış sergilemektedir?

- A) Tutarlılığına
- B) Eleştireliliğine
- C) Evrenselliğine
- D) Rasyonelliğine
- E) Sistemliliğine

3. Günümüzde sorgulanan felsefi problemler, yüzlerce yıl önce de sorgulanmış bütün insanlığı ilgilendiren temel problemlerdir.

Bu açıklama felsefi düşüncenin aşağıda verilen özelliklerinden hangisine yöneliktir?

- A) Öznel olmasına
- B) Rasyonel olmasına
- C) Tümel olmasına
- D) Eleştirel olmasına
- E) Evrensel olmasına

4. Sokrates'e göre bütün bilgiler doğuştan zihnimizde vardır. Sorular sorup düşünerek bu bilgiler açığa çıkarılabilir.

Sokrates'in bu görüşünün felsefi düşüncenin aşağıda verilen özelliklerinden hangileriyle ilintili olduğu söylenebilir?

- A) Tutarlı ve sistemli olma
- B) Rasyonel ve sorgulayıcı olma
- C) Merak ve hayrete dayalı olma
- D) Kümülatif ve evrensel olma
- E) Refleksif ve tümel olma

5. Günlerdir aç olan ve hayatta kalma mücadelesi veren bir insanın "Bu evren nasıl var oldu?" gibi bir soru sorup düşünmesi beklenemez.

Buna göre insanın felsefeyle ilgilenmesi için gerekli koşul aşağıdakilerin hangisidir?

- A) İnsanın temel ihtiyaçlarını asgari düzeyde de olsa karşılayabilmesi
- B) Felsefenin fayda sağlayan bir ilgi alanı hâline getirilmesi
- C) Farklı insanlarla etkileşim sağlayacak ortamlar oluşturulması
- D) Meraklı bir kişiliğe sahip olunması
- E) İnsanın belli bir eğitim almış olması

6. Felsefede son sözü söylediğini iddia eden insan, felsefi düşünmeye en uzak insandır.

Bu parçada vurgulanan temel düşünce aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Felsefede kesinlik yoktur.
- B) Felsefi düşünce evrenseldir.
- C) Felsefede, sorular cevaplardan daha önemlidir.
- D) Felsefede, bir cevaba ulaşılmaya sorgulama sona erer.
- E) Felsefede, her cevap yeni bir soru doğurur.

7. Felsefe, insanın varlık hakkındaki düşüncesi ve bu düşünce üzerine düşüncesidir.

Hilmi Ziya Ülken'in felsefe tanımına göre felsefi düşüncenin temel özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yığılımlı ilerleme
- B) Evrensel olma
- C) Sistemli olma
- D) Refleksiyonel olma
- E) Öznel olma

8. Kimi filozoflar gençlik dönemlerinde savundukları bazı görüşlerini sonradan değiştirmiştir. Böyle durumlarda filozof, gözlerini kendi düşüncelerine çevirmiş ve görüşlerini gözden geçirmiştir.

Bu parçadan yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Felsefe sorgulamaya dayalıdır.
- B) Filozof kendi düşüncelerine de eleştirel bir gözle bakabilir.
- C) Tutarlı ve sistematik düşünebilen filozoflar, görüşlerini değiştirmek zorunda kalmazlar.
- D) Felsefi cevapların kesinliği yoktur.
- E) Felsefe düşünce üzerine düşünmedir.

9. I. Akla dayalıdır.
II. Dogmatiktir.
III. Tutarlıdır.
IV. Sorgulayıcıdır.
V. Kanıtlanabilir.

Yukarıda verilen yargılardan hangileri felsefi düşüncenin özelliğidir?

- A) I ve III
- B) I ve IV
- C) II ve V
- D) III ve V
- E) I, III ve IV

10. Felsefe, akademik ihtiyarlarla akademik gençler arasında olup biten zararsız bir gevezelikten ibaret kalıyor.

Nietzsche'nin bu görüşünden yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Felsefenin amaçlarından biri de farklı kuşakların görüşlerini uzlaştırmaktır.
- B) Felsefe teorik tartışmalarla sınırlı kalmaktadır.
- C) Felsefi tartışmalar, bilimlere yeni araştırma alanları oluşturmaktadır.
- D) Felsefi bilgi birikimi, gençlere öğretilerek gelecek kuşaklara aktarılmalıdır.
- E) Felsefi sorgulamalar toplumsal yapıya uygun olmalıdır.

11. Sistemli ilk felsefi düşüncenin Antik Yunan'da başladığı kabul edilir. Ancak Antik Yunan medeniyetinden çok daha eski medeniyetlerde felsefi düşünce örneklerine rastlamak mümkündür. Sümer, Mısır, Çin, Hint, İran medeniyetlerinin destanlarında, inançlarında, bilgelik ve yaşam öğretilerinde dile getirilen felsefi düşünceler; kültürel etkileşim yoluyla diğer toplumlara ulaşmıştır.

Bu parçadan yola çıkılarak aşağıda verilen yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Felsefe ancak demokratik toplumlarda gelişebilir.
- B) Her toplumun felsefeye bakışı aynıdır.
- C) Felsefi düşüncenin ortaya çıkması için toplumsal yapının buna uygun olması gerekir.
- D) Eski medeniyetlerdeki inanışlar ve mitler, felsefi düşüncenin ortaya çıkmasını engellemiştir.
- E) Felsefenin ortaya çıkması, farklı medeniyetlerin katkıları sayesinde olmuştur.

Felsefeyi Tanıma - III

1. Platon, hocası Sokrates'in idam edilmesi nedeniyle herkes için geçerli olacak doğru bilgi ve değişmez gerçeklik arayışına yönelmiştir.

Bu parçaya dayanılarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Filozofun sorgulamaları, kişisel yaşantının etkisiyle biçimlenir.
- B) Filozof topluma uyum sağlayamayan insandır.
- C) Felsefi arayış sürecine girebilmek için acı çekmek gerekir.
- D) Felsefe, ölümden sonraki yaşamın sorgulanmasıyla başlar.
- E) Felsefe mutlak doğru bilgi arayışıdır.

2. MÖ 6. yüzyılda Milet kentinde yaşamış olan, evrenin ana maddesinin "su" olduğunu savunan ve felsefe tarihinin ilk filozofu kabul edilen filozof aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Herakleitos
- B) Sokrates
- C) Aristoteles
- D) Protagoras
- E) Thales

3. • İbn Sina'ya göre felsefe, hem kuramsal hem de pratik olarak yetkinleşmedir.
• Jaspers'e göre felsefe, yolda olmaktır. Sorular cevaplardan daha önemlidir.

Felsefenin ne olduğu konusunda farklı görüşlerin olması felsefi düşüncenin aşağıdaki özelliklerinin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Öznelliğinden
- B) Tutarlılığından
- C) Evrenselliğinden
- D) Tümeliliğinden
- E) Rasyonelliğinden

4. Felsefe, "bilgelik sevgisi" anlamına gelir. Her şeyi bilen değil bilmek isteyen, doğru bilgiye ulaşmaya çalışan insanı işaret eder.

Bu açıklama aşağıda verilen filozoflardan hangisinin dile getirdiği yargıya uygun bir açıklamadır?

- A) Protagoras'a göre insan her şeyin ölçüsüdür.
- B) Herakleitos'a göre her şey akar.
- C) Jaspers'e göre felsefe yolda olmaktır.
- D) Hegel'e göre gerçek akla uygundur.
- E) Descartes'e göre düşünebiliyor olmak insanın var olduğunun kanıtıdır.

5. I. Felsefe, insanın evreni anlama ve açıklama ihtiyacını karşılar.
II. Felsefe, insana eleştirel düşünebilme becerisi kazandırır.
III. Felsefe, farklılıklara saygı göstermeyi öğretmek insan ilişkilerini geliştirir.

Felsefenin işlevine yönelik yukarıda verilen yargılardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Felsefi düşünce, insanın hem kendini hem çevresinde olup bitenleri hem de evreni bilme, anlama, anlamlandırma isteğinin bir sonucudur. Gelişigüzel düşünceler yığını da değildir, felsefe çelişkileri aşarak ilerleyen bir düşünmedir.

Bu parçada felsefenin aşağıdaki özelliklerinin hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Rasyonel oluşu
- B) Tutarlı oluşu
- C) Refleksif oluşu
- D) Sistemli oluşu
- E) Merak etmeye dayalı oluşu

7. Kant'a göre felsefe değil, felsefe yapmak öğrenilir. **Kant'ın "felsefe yapmak" dediği davranış aşağıdakilerden hangisi olabilir?**
- A) İçinde yaşanılan evreni merak etmek
B) Doğru sorular sormayı ve nasıl düşünüleceğini öğrenmek
C) Felsefe tarihini öğrenmek
D) Bilimsel yöntemi felsefeye uygulamak
E) Beğenilen filozofların görüşlerini benimsemek

8. Filozof kendinden önce oluşturulmuş bilgileri olduğu gibi kabul etmez. Felsefe, bilme isteğinden kaynaklanır ancak "bilmek", önceki bilgileri öğrenip aktarmak demek değildir. Felsefi düşünüş, şüphe etmeye, var olan bilgiyi yeniden ele alıp gözden geçirmeye ve yeni cevaplar aramaya dayalıdır. **Buna göre aşağıdakilerden hangisi bir filozofta bulunması gereken özelliklerden biri değildir?**
- A) Sorgulayıcı olma
B) Eleştirel düşünme
C) Geleneğe bağlı olma
D) Meraklı olma
E) Arayış içinde olma

9. Felsefe var olanların üzerine bilinçli, planlı bir düşünmeden doğmuştur. **Buna göre felsefi düşüncenin ortaya çıkışının temel sebebi aşağıdakilerin hangisidir?**
- A) Önceki bilgi birikiminden faydalanılması
B) Varlıkları açıklama isteği
C) Bilimsel düşünceleri dayanak kabul etmesi
D) Belirli bir soruna odaklanması ve sorunun sistematik bir şekilde ele alınması
E) Akıllı ve deneyi temel alan bir etkinlik olması

10. Filozof kendine soru soran kişidir. Sorduğu sorular ise kişinin kendisi olmasıyla alakalıdır. Yani evrene ve yaşama dair neleri fark ettiği, ilgisini hangi problem alanlarına yönelttiği, problemlerin hangi yönlerine odaklandığı ya da farklı bir soru sorarak yeni bir problem alanını ortaya koyması gibi durumların hepsi kişinin o kişi olmasıyla alakalıdır.

Bu parçada vurgulanan temel görüş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefi düşünce yığılımlı ilerleyen bir etkinliktir.
B) Felsefi düşünce, evrene yönelik bütüncül bir kavrayıştır.
C) Felsefi düşünce, onu ortaya koyan kişinin öznel kavrayışının ürünüdür.
D) Felsefi düşünce, içinde yaşanılan çağın koşullarından etkilenir.
E) Felsefi düşünce sorgulayıcı bir aklın ürünüdür.

11. • Platon: Felsefe, diyalektik düşünme yoluyla ideaların bilgisini kavramadır.
• Hilmi Ziya Ülken: Felsefe, insanın varlık hakkındaki düşüncesi ve bu düşünce üzerindeki düşüncesidir.

Bu felsefe tanımlarına göre felsefi düşüncenin temelinde aşağıdaki kavramlardan hangisi vardır?

- A) Akıl B) İnanç C) Sezgi
D) Deney E) Bilme isteği

Felsefeyi Tanıma - IV

1. İlk Çağ filozoflarından Herakleitos varlıklardaki değişimi temel bir ilke olarak kabul ederken Parmenides değişimin bir yanılsamadan ibaret olduğunu savunmuştur.

Buna göre aşağıda verilen yargılardan hangisi söylenebilir?

- A) Birbirine karşıt görüşler, felsefi düşüncenin ilerlemesini engeller.
B) Felsefede aynı konuda farklı görüşler ileri sürülebilir.
C) Tüm felsefi görüşler birbiriyle tutarlı olmalıdır.
D) Felsefede dile getirilen cevaplar evrenseldir.
E) Felsefede aynı soruya verilen cevaplardan biri doğruysa diğeri kesinlikle yanlıştır.

2. Sokrates'e göre felsefe, insanın kendisiyle birlikte doğruyu aramasıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Felsefenin konusu sadece insan olmalıdır.
B) Felsefe, insanın kendini ve evreni anlama çabasıdır.
C) Aklını kullanan herkes doğru bilgi elde edebilir.
D) Doğru bilgiye ancak felsefe ile ulaşılabilir.
E) İnsan kendine yönelirse doğuya yabancılaşır.

3. K. Jaspers'e göre felsefe, yolda olmaktır. Yolun sonunda ulaşılacak hedef değil, özü soru sormak olan yolun kendisidir felsefe. Sorular, yeni cevaplara; cevaplar, yeni sorulara yol açar. Ulaşılan yeni cevaplar öncekilerden daha geniş ve kapsayıcıdır.

Buna göre felsefe ile ilgili aşağıda verilen yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Felsefe, birikimli ilerleyen bir düşünce yolculuğudur.
B) Felsefede bitmişlik yoktur.
C) Felsefe sürekli bir arayıştır.
D) Felsefe, sorgulama sürecinin kendisidir.
E) Felsefe, yaşamın sorgulanmasıyla başlar.

4. Felsefe, insanın dünyayı kendi aklıyla kavrama çabasıdır.

Bu yargıda felsefenin aşağıdaki yönlerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Felsefi düşünceyi başlatan davranış soru sorabilmektir.
B) Felsefe, tüm toplumlarda görülebilen evrensel bir düşünce tarzıdır.
C) Felsefe, insanın kişisel kavrayışına dayalı bir düşünme etkinliğidir.
D) Felsefe akılla oluşturulan "teoria"dır.
E) Felsefe, evreni bütünlüğü içinde anlama gayretidir.

5. Aşağıdakilerden hangisi felsefenin bireye sağladığı faydalardan biri değildir?

- A) Olayları çok yönlü düşünebilmeyi sağlama
B) İnsanın kendisi ve çevresi hakkında bilinçlenmesini sağlama
C) Çelişik düşüncelerin fark edilmesini sağlama
D) Bireyin düşüncelerini ifade edebilmesini sağlama
E) Kişinin kendine güven duymasını sağlama

6. Felsefede sorulan sorular sadece bir insanın ya da toplumun merak edip sorduğu sorular değil, tüm insanlığı ilgilendiren sorulardır.

Bu parçada felsefi soruların aşağıdaki yönlerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Tümelliği
B) Öze dönük oluşu
C) Kesin olmayışı
D) Evrenselliği
E) Akla dayalı oluşu

7. Her insanın dünyayı anlama ve anlamlandırma tarzı, olaylara verdiği tepkiler, dile getirdiği düşünceler birbirinden farklıdır.

Bu parçaya dayanılarak felsefe ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Felsefi görüşler görecelidir.
B) Felsefi sorulara evrensel bir yanıt vermek mümkün değildir.
C) Felsefi düşünce yığılımlı olarak ilerler.
D) Felsefi düşünceyi biçimlendiren algılar öznedir.
E) Felsefede aynı soruya birbiriyle çelişen cevaplar vermek mümkündür.

8. **Aşağıdakilerden hangisi “Felsefe ne işe yarar?” sorusuna verilecek bir cevap değildir?**

- A) Olayları çok yönlü değerlendirmeyi sağlar.
B) Sorgulama becerisi kazandırır.
C) Tutarlı ve sistemli düşünebilmeyi öğretir.
D) Bireyin refah içinde huzurlu bir yaşam sürmesine yardımcı olur.
E) Bireylerin bilinçlenmesini sağlar.

9. Antik Yunan felsefesinin temel varlık problemi evrenin ana maddesinin ne olduğu, varlığın değişip değişmediği iken 20. yüzyılda varlık felsefesinin konusunu, çoğunlukla insanın kendi varoluşuna yönelik problemler oluşturmaktadır.

Bu parçada vurgulanan temel düşünce aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Felsefenin temel ilgi alanları, içinde yaşanılan döneme göre değişiklik göstermektedir.
B) Geçmiş dönemlerde sorulan sorular cevaplandıkça yeni sorular ortaya atılmıştır.
C) Bilimsel gelişmeler, felsefenin sadece insanla ilgili problemlere yönelmesini zorunlu kılmıştır.
D) Felsefenin öznel oluşu konu alanını sınırlandırmaktadır.
E) Antik dönemde insana değer verilmediği için felsefi düşüncenin temel konusu varlık olmuştur.

10. “Felsefe nedir?” sorusuna aşağıda verilen cevaplardan hangisi yanlıştır?

- A) Felsefe bitmek bilmez bir sorgulamadır.
B) Felsefe varlıkların özünü ortaya çıkarmayı amaçlayan düşünce biçimidir.
C) Felsefe var olanların ortak ilkelerini belirlemeye çalışmadır.
D) Felsefe, insanı ve evreni anlama çabasıdır.
E) Felsefe filozofların görüşlerini öğrenme ve olduğu gibi benimseme sürecidir.

11. Felsefi düşünme becerisi, her insanın doğuştan sahip olduğu bir beceri değildir. Felsefi sorular sorup düşünebilmek için bazı özelliklere sahip olmak gerekir.

Aşağıdakilerden hangisi felsefi düşünebilmek için gerekli özelliklerden biri değildir?

- A) Meraklı olma
B) Duygusal olma
C) Sorgulayıcı olma
D) Doğru akıl yürütebilme
E) Eleştirel düşünebilme

12. I. İnsanlar neden ahlaklı davranır?
II. İnsan neyi ne kadar bilebilir?
III. Özel mülkiyet kavramının ortaya çıkışı toplumsal yapıyı nasıl etkilemiştir?
IV. Güzellik nedir?
V. Devletin yönetme gücünü gelenekten aldığı yönetim şekilleri hangileridir?

Yukarıda verilen sorulardan hangileri felsefi sorulardır?

- A) I, II ve IV B) I, II ve V C) I, III ve V
D) I, IV ve V E) III, IV ve V

Felsefe ile Düşünme - I

1. Gündelik yaşam esnasında pek çok soru sorarız ancak felsefi sorular, sorduğumuz diğer sorulardan farklı olarak varlıkların özünü, anlamını ortaya çıkarmaya yöneliktir. Bazen sorulan soru, kendi başına o kadar anlamlıdır ki bir cevaba ulaşıp ulaşılmamasının bir önemi yoktur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi felsefi soruların özelliklerinden biri değildir?

- A) Felsefi sorular, insanın anlama ve açıklama ihtiyacından doğar.
B) Felsefede sorular sorabilmek cevap verebilmekten daha önemlidir.
C) Felsefi sorular, somut varlık alanını açıklamaya yönelik sorulardır.
D) Bazı soruların sorulabilmiş olması bile felsefi düşünce adına bir değer oluşturur.
E) Felsefi sorular, var olanların tam olarak ne olduğunun ortaya çıkarılmasına yönelik sorulardır.

2. Bir kavşakta görev yapan trafik polisi kaldırımdan aşağıda bekleyen yayalara dönerek "Tüm yayalar arkaya doğru birkaç metre ilerlesin." diye seslenmiştir.

Bu parçada yanlış kelime kullanımından kaynaklı oluşan anlam hatası aşağıdakilerden hangisi yapılarak düzeltilebilir?

- A) "Metre" kelimesinin yerine "adım" kelimesi getirilerek
B) "Yayalar" kelimesinin yerine "insanlar" kelimesi getirilerek
C) "İlerlesin" kelimesinin yerine "gerilesin" kelimesi getirilerek
D) "Birkaç" kelimesi yerine "bir" kelimesi getirilerek
E) "Arkaya" kelimesinin yerine "geriye" kelimesi getirilerek

3. Filozof görüşlerini dile getirirken gelişigüzel açıklamalar yapmak yerine temellendirme yapar, yani görüşlerini gerekçeleriyle birlikte açıklar. Bu açıklamalarda kullandığı yargıların birbiriyle tutarlı olması gerekir aksi hâlde ---- denilen durum ortaya çıkar ve temellendirme geçersiz olur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) olasılık
B) çelişiklik
C) çok anlamlılık
D) belirsizlik
E) yanlışlık

4. İnsanların olaylar, varlıklar ya da düşüncelere dair bir anlayış geliştirmesine "görüş" denir. Görüşler, insanın şeyleri nasıl anladığını belirten ifadelerdir.

Aşağıdakilerden hangisi farklı görüşler geliştirme konusunda diğerlerine göre daha az etkilidir?

- A) Alınan eğitim
B) İnançlar
C) Geçmiş yaşantılar
D) Fiziksel özellikler
E) Sosyal çevre

5. Yargı bildiren cümlelere "önerme" denir. Bir önermenin yargı bildirmesi, doğruluğunun ya da yanlışlığının ortaya konulabilmesi demektir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bir önerme değildir?

- A) Annesi İdil'e doğum gününde yavru kedi aldı.
B) Her insanın kendine özgü bir kişiliği vardır.
C) Bazı insanlar uçağa binmekten korkar.
D) Bir gün keman çalmayı öğrenmek istiyorum.
E) Okulun ilk günü derse geç kaldım.

6. Dil, insanların hem düşünmek hem de düşünceleri ifade etmek ve başkalarına iletmek için kullandığı bir araç olarak diğer insanlarla bir arada yaşamının getirdiği ihtiyaçlar nedeniyle ortaya çıkmıştır. Zihinden geçenlerin somut olarak ifade edilmesini sağlar. Kullanılan kelimeler nasıl düşünüleceğini belirlerken düşüncenin ifade ediliş şekli, dile yeni anlamlar kazandırır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi dil ve düşünme ile ilgili yanlış bir yargıdır?

- A) Bütün duygu ve düşünceler dil yoluyla ifade edilebilir.
- B) Dil toplumsal yaşamın bir sonucudur.
- C) Dil insanların birbiriyle iletişim kurmasını sağlar.
- D) Dil ve düşünce birbirinden etkilenerek gelişir.
- E) Dil düşünceye gerçeklik kazandırır.

7. Doğruluk, bilgi doğrusu ve mantık doğrusu olarak ikiye ayrılır. Yargının gerçeklikle uyuşması bilgi doğrusudur. Önergelerin birbiriyle çelişmemesi yani tutarlı olması ise mantık doğrusudur.

Buna göre aşağıda verilen önermelerden hangisi mantık doğrusuna örnek gösterilebilir?

- A) Merkür bir gezegendir.
- B) Deniz suyu tuzludur.
- C) Hiçbir genç yaşlı, hiçbir yaşlı genç değildir.
- D) İstanbul, Türkiye'nin en kalabalık şehridir.
- E) Kekik yeşil renkli bir bitkidir.

8. **Aşağıdakilerden hangisi "özgürlük" kavramıyla doğrudan ilintili bir soru değildir?**

- A) Toplumsal değerler bireylerin davranışlarını kısıtlar mı?
- B) Özgürlükler doğuştan mı getirilir?
- C) Özgürlük bireylerin davranışlarından sorumlu tutulamayacağı anlamına mı gelir?
- D) Çoğunluğun onayladığı davranışlar iyi kabul edilmeli midir?
- E) İnsanlar hangi şartlarda davranışlarından dolayı yargılanamazlar?

9. Felsefi sorular, düşünme sürecini başlatarak insanı bir cevap arayışına yönlendirir.

Aşağıdakilerden hangisi felsefi sorgulama sürecinde kullanılan bir yol ya da yöntem değildir?

- A) Eleştirme
- B) Neden-sonuç bağı kurma
- C) Açıklama
- D) Temellendirme
- E) Benimseme

10. • Bütün balıklar suda yaşar.
• Hamsi bir balıktır.
• O hâlde hamsi suda yaşar.

Bu akıl yürütme türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Analoji
- B) Tam tümevarım
- C) Tümdengelim
- D) Eksik tümevarım
- E) Argüman

11. Psikoloji, insan ve hayvan davranışlarını inceleyen bilim dalıdır. Hayvanları inceleme sebebi, hayvanlar ile insanlar arasındaki benzerliklerdir.

Bu parçaya göre psikoloji biliminin kullandığı akıl yürütme türü aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Tümdengelim
- B) Tam tümevarım
- C) Kıyas
- D) Eksik tümevarım
- E) Analoji

Felsefe ile Düşünme - II

1. Çelişiklik, özne ve yüklemeleri aynı olan önermelerin nicelik ve nitelik yönünden farklı olması durumunda ortaya çıkan tutarsızlıktır.

Buna göre aşağıda verilen önerme çiftlerinden hangisi çelişiktir?

- A) Bütün müzisyenler şarkı söyler.
Bazı müzisyenler şarkı söylemez.
- B) Her gezegenin uydusu vardır.
Bazı gezegenlerin uydusu vardır.
- C) Bazı ağaçlar kışın yapraklarını döker.
Bazı ağaçlar kışın yapraklarını dökmez.
- D) Hiçbir insan hastalanmak istemez.
Bazı insanlar hastalanmak istemez.
- E) Bütün insanlar yüzme bilir.
Hiçbir insan yüzme bilmez.

2. I. Zamanda yolculuk yapmak mümkün değildir.
II. Keşke zamanda yolculuk yapabilseydik.
Yukarıda verilen I. cümle önerme iken II. cümle önerme değildir.

Buna göre bir cümlenin önerme sayılması aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Gerçekliğe uygun olmasına
B) Duygu içermesine
C) Akla dayalı olmasına
D) Yargı bildirmesine
E) Yazılı olarak ifade edilmesine

3. Benzerlik nedeniyle varlıklardan biri için verilen yargının diğeri için de doğru olduğu sonucuna götüren akıl yürütme türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Görüş geliştirme
B) Tümevarım
C) Analoji
D) Tümdengelim
E) Temellendirme

4. Argümantasyon, kanıt niteliği olan öncüllerden yola çıkarak bir sonuç önermesine ulaşma sürecidir. Sonuca dayanak olan öncüllere "argüman" denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde argümantasyon sürecine yönelik bir akıl yürütme vardır?

- A) Canlılar yedi gün yirmi dört saat nefes alır.
B) Yalan söylemek arkadaşlık ilişkilerine zarar verir.
C) Öğrenci olmak öğretmen olmaktan daha zordur.
D) Dünya bu şekilde ısınmaya devam ederse buzullar da erimeye devam edecek ve deniz suyu seviyesi yükselecektir.
E) Tolstoy'un en iyi kitabı *Anna Karenina*'dir.

5. Önermeler; niceliksel açıdan tümel, tikel, tekil olmak üzere üçe ayrılır. Bir önerme temsil ettiği grubun tüm bireylerini kapsıyorsa tümel, bazı bireylerini kapsıyorsa tikel, tek bir bireyi kapsıyorsa tekil önerme olarak adlandırılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi tikel önermedir?

- A) Hakan buz pateni yapmayı öğrendi.
B) Ağaçların bir kısmı meyve vermez.
C) Bütün kediler miyavlar.
D) Ahmet dişlerine tel taktırdı.
E) Hiçbir hayvan doğaya zarar vermez.

6. Sokrates "Sorgulanmamış yaşam, yaşamaya değermez." der.

Aşağıdakilerden hangisi sorgulama süreciyle ilgili değildir?

- A) Kendi davranışlarımız üzerine düşünmek
B) Soru sormak
C) Toplumsal kabullere şüphe ile yaklaşmak
D) Kendi cevaplarından emin olmak
E) Fikirleri tartışmak

7. Felsefi bilgi, akla dayalı teorik bilgidir. Bu nedenle filozoflardan deneysel yöntemler kullanarak görüşlerini kanıtlaması beklenemez. Bunun yerine filozoflar akla ve mantığa dayalı gerekçelerle görüşlerini açıklarlar.

Filozofun, görüşlerini gerekçeleriyle birlikte açıklamasına verilen ad aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Tutarlılık
- B) Temellendirme
- C) Görüş geliştirme
- D) Benzeşim kurma
- E) Tümdengelim

8. • Bütün 1. sınıf öğrencileri okula bir hafta erken başlamıştır.
• İpek 1. sınıf öğrencisidir.

O hâlde İpek de okula bir hafta erken başlamıştır.

Bu akıl yürütmeye ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tümdengelim dayalı bir akıl yürütmedir.
- B) Öncüller sonuca dayanak olmuştur.
- C) Örnek bir olaydan genel bir sonuca ulaşılmıştır.
- D) Akla dayalı bir çıkarımdır.
- E) Çıkarımın doğruluğu, öncüllerin doğru olmasına bağlıdır.

9. **Aşağıdakilerden hangisi felsefi sorularla ilgili yanlış bir ifadedir?**

- A) Filozofun kendine sorduğu ve düşünmeye sevk eden sorulardır.
- B) Tarihin farklı dönemlerinde tekrar tekrar sorulmuş sorulardır.
- C) Nesnel bir yaklaşımla cevap aranan sorulardır.
- D) Çıkar amacı gütmeyen, bilme isteğinden kaynaklanan sorulardır.
- E) Hem başkalarını hem kendini eleştirebilme cesareti üzerine kurulu sorulardır.

10. **Aşağıda verilen sorulardan hangisi doğrudan dil ve düşünme arasındaki ilişkiye yönelik değildir?**

- A) Aynı dili konuşan insanlar birbirini tam olarak anlayabilir mi?
- B) Konuşma dili, yazıya aktarılırken anlam farkı oluşur mu?
- C) Konuşulan dil düşünme biçimini etkiler mi?
- D) Yabancı dil öğrenmek için en etkili yöntem hangisidir?
- E) Düşünülen her şey dil yoluyla ifade edilebilir mi?

11. **Aşağıdakilerden hangisi felsefi bir soru değildir?**

- A) Ölümden sonra yaşam var mıdır?
- B) Evrensel estetik değer oluşturmak mümkün müdür?
- C) Adalet ne demektir?
- D) Mutlak bilgi elde etmek mümkün müdür?
- E) "Düşünüyorum, o hâlde varım." sözü kime aittir?

12. Pyrrhon'a göre nesnelere gerçek yapısı kavranamaz. Duyu organları hem bizi yanılttığı için hem de kişiden kişiye değiştiği için nesnelere ancak bize göründükleri hâliyle bilebiliriz.

Pyrrhon'un bu görüşü aşağıdaki yargılardan hangisini temellendirmek için kullanılabilir?

- A) Nesnelere hakkındaki bilgiler görecelidir.
- B) Doğruluğun temel ölçütü tutarlılıktır.
- C) Bilgilerin doğruluğu deneyle test edilebilir.
- D) Duyu verileri doğru bilginin kaynağıdır.
- E) Duyu verileri akılla işlenirse doğru bilgiye ulaşılır.